

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“
направление 3.8 „Икономика“, научна специалност „Корпоративна устойчивост и отговорност на български и английски език“, обнародван в ДВ бр. 30. от 15.04.2022 с кандидат гл. асистент Марина Стефанова

Член на научното жури: проф. д-р Албена Христова Вуцова, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Кандидатът, гл. ас. д-р Марина Стефанова, е представил за рецензиране и оценка следните материали:

1. Две монографии, както следва:

- „Корпоративна социална отговорност на българските МСП“, Издателски комплекс - СУ, Стопански Факултет, 2001, ISBN 978-954-9399-60-8
- „Отчитане на устойчивостта на предприятията: екологични, социални и управленски (ESG) аспекти на тяхната дейност, Издателски комплекс – СУ, Стопански Факултет, ISBN 978-954-9399-73-8

2. Глава от колективна монография „Отговорният бизнес в България. Съвременни предизвикателства и европейски измерения“, стр. 99 – 117, под ръководството на доц. д-р Радостина Бакърджиева, Издателство СНЦ „Академия за иновации и устойчивост, 2017 г.

3. Глава от книга „Human capital in Business“. The Case of Overgas Cases on Corporate Social Responsibility and Contemporary Issues in Organizations, стр. 183-200, 2019

4. Представени са 22 публикации в научни издания и 26 публикации в научно-популярни издания, за конкурса за доцент са представени 11. 7 статии, са на английски език и 4 на български .

5. В общата справка за изпълнение на количествени изисквания са представени 3 публикации, (една в **съавторство**) реферирани и индексирани в световни бази данни; 5 публикации са в нереперирани списания, три от които в периода 2013-2016 г.

6. Има 3 цитирания, видими в платформата Scopus, всички - в статии в съавторство.

7. Представена е информация за членството на кандидата в различни организации, съответстващи на професионалното му развитие.

8. Коректно е отчетена учебната натовареност на кандидата.

Изпълнението на националните минимални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ , съгласно приложените от кандидата справки (Приложения 9 и Приложение 32) са коректни за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по 3. Социални, стопански и правни науки, 3.8 „Икономика“

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Доказателствата, представени за учебно- преподавателската и педагогическата дейност са в съответствие с регламентираните изисквания, и се наблюдава положително развитие в преподавателските умения и професионално портфолио на кандидата. Гл. ас. д-р Марина Стефанова има осигурена преподавателска натовареност, която отговаря на приетия годишен норматив в Стопански факултет на СУ „Климент Охридски“ -

Основни приноси

Кандидатът е фокусирал своята академична работа в унисон с профила на Стопански факултет, СУ „Св. Климент Охридски“. Основните научни приноси са категоризирани в две групи – приноси с теоретичен характер и приноси с практико-приложен характер.

От посочените приноси с теоретичен характер, а именно :

- Очертани и обосновани са специфики на изследвания в областта на оповестяване на екологичните, социалните и управленските (ESG) аспекти от дейността на бизнес организациите, в това число влияние на фактори като големина на организацията, бранш и сфера на дейност, очаквания и нагласи на вътрешните и външните заинтересовани страни.
- Разработен е обзор на теории и концепции, които предлагат дефиниране на нефинансовото отчитане на организациите като явление в социалния и организационен живот в контекста на съществуващи бизнеспроцеси. Изведен е аналитичен модел, който дава основни елементи на отчетите за устойчивостта като елемент от прозрачното поведение на организациите.
- Изготвен е преглед на проведени национални и международни изследвания в областта на отчитането на устойчивостта с рефлексия върху структурата, съдържанието и формата на представяне на оповестяваната информация, вкл. нейното верифициране.
- Адаптирана и апробирана методология и инструментариум за изследване на отчетите за устойчивост на задължените по закон юридически лица в България. Използването на модела създава възможности за сравнение на получените резултати с други резултати, генерирани чрез тази методология. Повторното прилагане на изследването за следващ времеви период (2017 г.-

2018 г.) утвърждава методологията като работеща и създава предпоставки за развитие на модела за изследване на прозрачността на бизнес организациите българската правна среда.

- Очертана е необходимостта от провеждане на бъдещи изследвания на корпоративната прозрачност, включително проучване въздействието на оповестяването на устойчивостта върху стратегическото управление на организациите

Приемам един принос.

От приносите с практико-приложен характер, а именно:

- Получено е ново знание за ориентацията на стратегическите ръководители от бизнеса в България към конкретно управленско поведение, ориентирано към повишаване на отговорността, устойчивостта и прозрачността на организациите.
- В хода на проучванията са обосновани аргументи, чрез които се потвърждават или коригират известни теоретични методологии за оценката на съдържанието (качествено и количествено оповестяване на нефинансова информация) на отчетите за устойчивост и повишаването на прозрачността на организациите в контекстна цялостното устойчиво управление.
- Направените изводи и анализи са средство за познание/самопознание на ръководителите и служителите в бизнес организациите и могат да служат като отправна точка за изграждане и развитие на успешни организационни ESG-стратегии, вкл. такива за обучение на ръководителите и развитие на компетентности.
- За изследователите на нефинансовата отчетност на организациите и устойчивото управление – изводите от анализите резултатите могат да се ползват като основа за обосноваване на нови изследователски проекти, а за преподавателите в тези области –като актуално знание, въз основа на което може да се обогати съдържанието и да се повиши качеството на академични и други курсове
- Създадени и апробирани са обучителни материали, учебно-методически пособия, както и основани на съществуващите практики казуси, свързани с дисциплините: систематизиране и стандартизиране на корпоративната социална отговорност, отчитане на устойчивостта, добро корпоративно управление, устойчиво лидерство чрез:
 - участия в обсъждането и приемането на учебните програми „Устойчиво лидерство“, „Отговорни комуникации“, „Социална промяна и управление на въздействието “на специалност в ОС „Магистър“ - Отговорно и устойчиво управление към катедра „Икономика управление подотрасли“, специалност 3.7 „Стопанско управление“;
 - и в обсъждането и приемането на учебните програми за ОКС „Магистър“ (МП Отговорно и устойчиво управление) в катедра «Икономика и управление по отрасли», Стопански факултет, СУ «Св. Климент Охридски».

- Разработване и стартиране на следните нови лекционни курсове, включени в учебния план:
 - „Етика в управлението“, ОКС Магистър, специалност, в екип с проф. Александра Уайт (курсът стартира през учебната 2021-2022);
 - „Системи и стандарти за управление на корпоративната устойчивост и отговорност“, ОКС Магистър, специалност, (курсът стартира през учебната 2021-2022)
 - „Устойчиво управление и развитие“, ОКС Магистър, специалност,(курсът стартира през учебната 2021-2022)

- Актуализиране на съдържанието на следните цикли лекции (за последните три академични години):
 - Добро управление и корпоративна социална отговорност“, (Стопански факултет, ОКС „Бакалавър“, специалности –специалисти неспециалисти, на български и английски език, в направление 3.7. Стопанско управление): учебни години 2019/2020.
 - „Корпоративно развитие, сливания и придобивания“, в екип с доц. д-р Анета Антонова (Стопански факултет, ОКС „Магистър“, специалности –специалисти неспециалисти, на български, в направление 3.8. Икономика): учебни години 2019/2020)

Критериите за заемане на академичната длъжност са спазени.

3. Критични бележки и препоръки

Кандидатът е подготвил своите научни трудове съгласно съществуващите изисквания. Участието му като самостоятелен автор или в съавторство, обаче не е достатъчно балансирано. Съавторството за всички статии следва да се оформи, съгласно изискванията за тази цел, с предоставяне на разпределителен протокол или друг подобен документ, осигуряващ адекватна информация относно приноса на всеки от авторите. Това е направено само за част от тях. Част от представените научни публикации са свързани с тематиката, но са от по-ранен период и не ясно доколко отразяват динамичната икономическа среда през последните няколко години, независимо че за този период вероятно са били актуални и полезни. Материали, публикувани в издания които не са с научен характер, следва да бъдат представени отделно. Кандидатът е включил глави от книги като научни публикации. В НАЦИД те са отразени правилно, докато в справката за минимални изисквания са показани като публикации с цитирания. Бих препоръчала в бъдеще кандидатът да се насочи към публикуване на изследванията си в списания с висока степен на разпознаваемост – такива, които са включени в международните научни бази данни, дефинирани законово у нас: SCOPUS и Web of Science.

Като отчитам акуратността на кандидата, се надявам представените документи, деклариращи оригиналността на представените трудове, да са основани на използване на инструментите, приложими за тази цел.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените научни трудове се характеризират с научни, научно-приложни, приложни и методически приноси. Кандидатът е представил също допълнително и учебни помагала, които без съмнение са много полезни и подходящи за учебния процес. Изпълнени са националните минимални изисквания.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, съдържащите се в тях научни, научно-приложни, приложни и методически приноси, както и съществената учебна дейност, с прилежащите ѝ материали, намирам за основателно да предложа гл. ас. д-р Марина Стефанова да заеме академичната длъжност ДОЦЕНТ в професионално направление 3.8 „Икономика“, т.3. Социални, стопански и правни науки .

12.08.2022 г.

Член на журито:

/проф. д-р Ал. Вуцова/